

BO Hirvi Mikko(VM)

20.06.2017
JULKINEN

Asia

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (unionin yleiseen talousarvioon sovellettavat varainhoitosäännöt; varainhoitoasetus)

Kokous

U/E/UTP-tunnus

U 70/2016 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi ehdotuksen unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien varainhoitosääntöjen (jäljempänä varainhoitoasetus) uudistamisesta 14.9.2016. Siihen liittyy myös eräitä alakohtaisten säädösten muutosehdotuksia.

Varainhoitoasetuksen artiklakohtainen käsittely aloitettiin neuvoston työryhmässä, budjettikomiteassa, puheenjohtajavaltio Maltan johdolla tammikuussa 2017. Puheenjohtajan ensimmäistä kompromissiesitystä käsiteltiin budjettikomiteassa huhtitoukokuussa ja toista kompromissiesitystä kesäkuun alussa. Puheenjohtajan kolmas kompromissiesitys saatiin 15.6.2017 ja sitä käsitellään budjettikomiteassa 20.6.2017. Puheenjohtajamaan on tarkoitus tämän jälkeen saattaa asia Puheenjohtajan ystävät – ryhmän käsittelyyn 22.6.2017, jossa tarkasteltaisiin kokonaisuutta mukaan luettuna alakohtaisten säädösten muutosehdotukset.

Puheenjohtajan kompromissiesityksissä ei ole edistytty kaikilta osin eikä niiden perusteella ole toistaiseksi saavutettu yhteisymmärrystä jäsenmaiden välillä. Vaikuttaa siltä, että puheenjohtajan kolmannessakin kompromissiesityksessä on yhä eräitä ongelmallisia kohtia. Osa avoimista artikloista voitaneen kuitenkin sulkea teknisen tarkistuksen ja/tai kielitarkistuksen jälkeen, osa siirtynee Coreper-kokouksen käsittelyyn.

Neuvoston puheenjohtajan tavoite on, että asiassa voitaisiin saavuttaa yhteisymmärrys neuvoston yhteiseksi kannaksi Coreper II-kokouksessa 28.6.2017.

Tämän jälkeen aloitetaan neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa.

Komission tavoitteena on ollut saada uusi varainhoitoasetus voimaan vuoden 2018 alusta lähtien.

Neuvoston puheenjohtajamaan aikataulujen vuoksi sekä asian laajuuden ja sen käsittelyn keskeneräisyyden vuoksi eduskunnan informointi asiasta ei ole aikaisemmin ollut mahdollista.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä neuvoston yhteiseksi kannaksi ja Euroopan parlamentin kanssa käytävien neuvottelujen pohjaksi puheenjohtajan kompromissiesityksen. Esitys on Suomen kannalta monilta osin oikean suuntainen ja se vastaa suurelta osin Suomen kantoja. Suomi pitää tärkeänä parantaa ja tehostaa unionin varojen käyttöä sekä taloudenhoitoa kunnioittaen budjettiperiaatteita.

Suomi on tyytyväinen siihen, että budjetin ulkopuolisten erityisrahastojen (Trust funds) käyttöalaa ei laajennettaisi unionin sisäisten toimintojen politiikkoihin, mitä komissio on ehdottanut. Suomi on myös tyytyväinen siihen, että puheenjohtajan kompromissiesityksessä on poistettu budjettiperiaatteita sekä budjettivallan käyttäjän toimivaltaa horjuttaneita ehdotuksia, jotka liittyivät muun muassa vapautettujen määrärahojen uudelleen käyttämiseen, negatiivisen varauksen kasvattamiseen ja määrärahasiirtojen laajentamiseen. Kompromissiesitys on myös yhteen sovitettu rahoituskehysten väliarvioinnissa tehtyjen ratkaisujen kanssa.

Suomi on suhtautunut varauksellisesti tulevaan rahoituskehyskauteen liittyviin ehdotuksiin siltä osin kuin ei ole ollut kysymys teknistyyppisistä asioista. Puheenjohtajan kompromissiesityksessä on mukana eräitä, lähinnä rahoitusvälineisiin, talousarviotakuihin ja rahoitusapuun liittyviä seikkoja, jotka tulisivat voimaan tulevalla rahoituskehyskaudella, mutta ottaen huomioon kokonaisuus Suomi voi hyväksyä sen, että niistä kuitenkin säädettäisiin jo nyt.

Suomi voi myös hyväksyä jäljellä oleviin avoimiin kohtiin joustavasti eri vaihtoehtoja neuvoston yhteiseksi kannaksi, koska asetusmuutosehdotuksesta on jo jätetty pois Suomen kannalta ongelmallisimmat kohdat. Muita sovittuja ratkaisuja ei kuitenkaan tulisi tässä vaiheessa uudelleen avata.

Suomi määrittelee lopullisen kantansa varainhoitoasetuksen kokonaisuuteen käsittelyn edetessä neuvostossa ja parlamentissa Suomen kokonaiset huomioiden.

Pääasiallisessa sisällössä on selostettu myös eräiden yksityiskohtien osalta Suomen tarkempia kantoja.

Pääasiallinen sisältö

Varainhoitoasetuksen sisältöä on kokonaisuudessaan selostettu U-kirjelmässä U 70/2016 vp (15.12.2016). Tässä perusmuistiossa keskitytään ajankohtaiseen neuvottelutilanteeseen sekä siihen, mitä muutoksia nyt käsiteltävänä oleva puheenjohtajan kolmas kompromissiesitys tuo komission ehdotukseen.

Alla selostetaan työryhmäkäsittelyn aikana komission esitykseen tehdyt keskeisimmät muutokset sekä tilanne keskeisimpien, käsittelyn aikana kiistanalaisiksi osoittautuneiden artiklojen osalta. Muutoksia on tehty sekä jäsenvaltioiden näkemysten että Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kannanottojen perusteella. Myös neuvoston oikeuspalvelu on tehnyt tarkistusehdotuksia, joita on otettu puheenjohtajan kompromissiesityksessä huomioon.

Artikla 12 – Määrärahojen peruuttaminen tai siirtäminen varainhoitovuodelta toiselle.

Komission ehdotuksen mukaan ulkoisia toimia varten olisi luotu erillinen joustovara siirtämällä automaattisesti eräiden EU-budjetin otsakkeen 4 välineiden

kohdentamattomat määrärahat vuodelle $n + 1$, kuitenkin enintään 10% kuhunkin välineeseen alun perin osoitetusta määrärahasta. Puheenjohtajan kompromissiesityksessä komission esityksestä on luovuttu.

Työryhmäkäsittelyn aikana eräät jäsenvaltiot ovat esittäneet artikla 12:een myös pidemmälle meneviä muotoiluja, jotka rajoittaisivat komissiolle ehdotettua joustavuutta ja varmistaisivat budjettivallan käyttäjän valtaa määrärahasiirtojen hyväksymisessä. Suomi olisi myös toivonut asiassa pidemmälle menevää lähestymistapaa, mutta voi hyväksyä puheenjohtajan artiklaa 12 koskevan kompromissiesityksen, koska se vastaa pitkälti nykyistä varainhoitoasetusta.

Artikla 14 – Vapautettujen määrärahojen ottaminen uudelleen käyttöön

Puheenjohtajan kompromissiesityksessä artiklasta 14 on poistettu kohta (3), jonka mukaan vuonna $n-2$ vapautetut määrärahat olisi otettu uudelleen käyttöön Euroopan unionin kriisivarausta varten vuoden n talousarviomenettelyssä. Komission ehdotus Euroopan unionin kriisivarauksen perustamisesta hylättiin monivuotisen rahoituskehyksen väliarvioinnin yhteydessä. Komissio aikoo kuitenkin esittää artiklaan alaviitettä, jonka mukaan olisi harkittava vaihtoehtoja mekanismia, joka ei perustuisi muodolliseen varaukseen.

Artikla 20 ja 21 – Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot

Komission ehdotuksen mukaan käyttötarkoitukseen sidottujen tulojen käyttöä laajennettaisiin rakennusten ja maan myynnistä saataviin tuloihin. Puheenjohtajan kompromissiesityksessä tätä ei ole hyväksytty

Samoin komission ehdotus artikla 20(3)(i):ksi, jonka mukaan tulot ja palautukset, joita saadaan muista kuin lainanantoon ja lainanottoon liittyvistä rahoitustoimista ja niihin liittyvistä yhteisen vararahaston varoista olisi katsottu sisäisiksi käyttötarkoitukseen sidotuiksi tuloiksi, on muutettu vastaamaan voimassa olevaa varainhoitoasetusta.

Työryhmässä on keskusteltu myös erään jäsenvaltion artikloihin 20 ja 21 ehdottamista muotoiluista, jotka rajoittaisivat sisäiseen käyttötarkoitukseen sidottujen tulojen määritelmiä. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunnon mukaan sisäisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen poistaminen ja kaikkien asianomaisten palautuneiden varojen käsitteleminen yleisinä tuloina yksinkertaistaisi tilannetta merkittävästi. Suomi on ollut avoin työryhmäkäsittelyn aikana ehdotetuille muotoiluille, jotka rajoittaisivat sisäisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen käyttöä, mutta voi hyväksyä puheenjohtajan kompromissiesityksen, koska se vastaa voimassa olevaa varainhoitoasetusta.

Artikla 24 – Yritysten harjoittama sponsorointi

Komission ehdotuksen mukaan unionin toimielimet ja elimet olisivat voineet erityisten sisäisten sääntöjen perusteella poikkeuksellisesti hyväksyä yritysten luontoissuoritusten muodossa harjoittaman sponsoroinnin edellyttäen, että syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita noudatetaan asianmukaisesti, sponsorointi antaisi osaltaan myönteisen kuvan unionista ja liittyisi suoraan tapahtuman tai toimen keskeiseen tavoitteeseen. Sponsorointi ei saisi aiheuttaa eturistiriitoja eikä liittyä pelkästään sosiaalisiin tilaisuuksiin.

Puheenjohtajan kompromissiesityksessä on artiklaa tarkennettu siten, että yli 5000 euron panoksella tiettyjen tapahtumien ja toimien sponsorointiin osallistuvat yritykset merkittäisiin julkiseen rekisteriin, josta ilmenisi tuetun tapahtuman luonne. Sponsoroinnin edellytyksiä on myös tiukennettu.

Artikla 28 – Komission määrärahasiirrot

Komission ehdotuksen mukaan komissio olisi voinut itsenäisesti omassa pääluokassaan Euroopan unionin solidaarisuusrahaston osalta siirtää määrärahoja varauksesta kyseiseen budjettikohtaan Euroopan parlamentin ja neuvoston hyväksyttyä rahaston varojen käyttöönottoa koskevan päätöksen. Komission ehdotus on poistettu puheenjohtajan kompromissiesityksestä. Tämä merkitsisi paluuta nykytilaan.

Puheenjohtajan kompromissiesityksessä komission tekemien määrärahasiirtojen joustavuutta on myös rajoitettu siten, että kohta, jonka mukaan komissio olisi voinut tehdä itsenäisiä määrärahasiirtoja hallinnollisten tukimenojen budjettikohdista vastaaviin toimintamenojen budjettikohtiin, on poistettu.

Artikla 31 - Tuloksellisuus sekä taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteet

Artikla liittyy komission ”Tuloksiin keskittyvä EU:n talousarvio” (Budget Focused on Results, BFOR) –aloitteeseen. Artiklassa 31 ehdotetaan otettavaksi käyttöön tuloksellisuuden käsite. Lisäksi artiklassa 31 täsmennetään, että määrärahojen käytössä on keskityttävä tuloksellisuuteen, ja sitä varten tavoitteet olisi vahvistettava etukäteen. Lisäksi tavoitteiden saavuttamista seurattaisiin tulosindikaattoreiden avulla ja saavutuksista olisi raportoitava ohjelmaselvityksissä ja vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa. Eräät jäsenvaltiot suhtautuvat varauksellisesti komission BFOR-aloitteeseen. Myös tilintarkastustuomioistuin kiinnittää lausunnossaan asiaan huomiota ja toteaa, ettei komission ehdottamaa ”tuloksellisuuden käsite” –termiä määritellä tarkemmin. Puheenjohtajan kompromissiesityksessä artiklaan on tehty teknistyypisiä tarkistuksia.

Artikla 42 – Lisätalousarvioesitykset

Komission ehdotuksen mukaan komissio voisi tehdä ensisijaisesti tuloperusteisia lisätalousarvioesityksiä tietyillä perusteilla. Komissio voisi esittää menoperusteisia muutoksia yhdessä tuloperusteisten muutosten kanssa aina, kun tämä on mahdollista ja perusteltua. Puheenjohtajan kompromissiesityksen mukaan komissio voisi, kun on perusteita, ehdottaa menoperusteisia lisätalousarvioesityksiä, jotka tulisi niin pitkälle kuin mahdollista esittää samanaikaisesti tuloperusteisten lisätalousarvioesitysten kanssa.

On myös ehdotettu, että pitäydyttäisiin nykyisessä varainhoitoasetuksen sääntelyssä tältä osin.

Suomi pitää parempana jos tuloperusteiset lisätalousarvioesitykset pidettäisiin erillään menoperusteisista, mutta voi tarvittaessa joustaa kannassaan.

Artikla 48 – Negatiivinen varaus

Komission ehdotuksessa negatiivinen varaus olisi kaksinkertaistettu nykyisestä 200 miljoonasta 400 miljoonaan euroon. Työryhmässä ehdotusta vastustettiin muun muassa siksi, ettei negatiiviselle varaukselle ole toistaiseksi ollut tarvetta. Myös Euroopan

tilintarkastustuomioistuinin kyseenalaisti komission ehdotuksen negatiivisen varauksen kaksinkertaistamisesta. Kompromissiesityksessään puheenjohtaja ehdottaakin negatiivisen varauksen pitämistä ennallaan 200 miljoonassa eurossa. Komissio on ilmoittanut pitävänsä kiinni ehdotuksestaan.

Suomi pitää parhaimpana vaihtoehtona sitä, että pitäydyttäisiin nykyisessä säännöksessä, mutta voi tarvittaessa joustaa kannastaan.

Artikla 49 – Häätäpuvaraus ja Euroopan unionin kriisivaraus

Komission ehdotuksessa ehdotettiin luotavaksi Euroopan unionin kriisivaraus ottamalla vapautetut määrärahat uudelleen käyttöön. Aloite hylättiin monivuotisen rahoituskehyksen väliarvioinnin yhteydessä ja puheenjohtajan kompromissiesityksestä kriisivaraus on myös poistettu.

Artikla 61 – Talousarvion toteuttamistavat

Komission ehdotuksessa säädettäisiin talousarvion toteuttamistavoista eli komission suorasta toteutuksesta, toteutuksesta yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa sekä välillisestä toteuttamisesta tiettyjen tahojen kanssa. Viimeksi mainittuja voisivat olla myös jäsenvaltioiden yksityisoikeuden mukaiset elimet mukaan luettuina jäsenvaltioiden organisaatiot, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut. Budjettikomiteassa on haluttu rajoittaa jäsenvaltioiden yksityisoikeuden mukaisten elinten vastuulle tulevien rahoitustakuiden määrää sekä tehty tätä koskevia tarkistusehdotuksia. Suomi on muiden jäsenvaltioiden kanssa tukenut tätä koskevaa ehdotusta työryhmässä, mutta siitä ei ole päästy yhteisymmärrykseen.

Artikla 125 – Varojen siirtäminen tämän asetuksen tai alakohtaisten asetusten mukaisesti perustetuille rahoitusvälineille

Artiklassa 125 olisi komission ehdotuksen mukaan sallittu jäsenvaltioiden siirtää niille yhteistyössä toteutetun hallinnoinnin yhteydessä myönnettyjä varoja unionin tasolla hallinnoituihin välineisiin. Tämä ehdotus olisi mahdollistanut varojen siirron rakennerahastopuolelta komission hallinnoimiin ohjelmiin. Ilman komission ehdottamaa uutta säännöstä varat, joita ei olisi käytetty tiettyyn määräpäivään mennessä, olisi palautettu EU:n talousarvioon. Puheenjohtajan kompromissiesityksessä koko artikla 125 on poistettu.

Artikla 175 – Kertakorvaukset, yksikkökustannukset ja kiinteän prosenttimäärän mukainen rahoitus

Komission ehdotuksessa vapaaehtoistyö olisi hyväksytty yhteisrahoituksen yhteydessä avustuskelpoiseksi kustannukseksi. Ehdotuksen tarkoitus on kannustaa pienten organisaatioiden osallistumista EU:n toimintapolitiikan toteuttamiseen. Euroopan tilintarkastustuomioistuinin ei lausuntonsa mukaan ole vakuuttunut siitä, että edunsaajille annettaisiin mahdollisuus täyttää yhteisrahoitukseen liittyvä vaatimus pelkästään määrittämällä arvo vapaaehtoisten tekemälle palkattomalle työlle muun muassa sen yhteisrahoituksen tarkastamiselle aiheuttaman monimutkaistavan vaikutuksen takia. Puheenjohtajan kompromissiesityksessä vapaaehtoistyö voidaan hyväksyä avustuskelpoiseksi kustannukseksi, mutta hyväksyttävän vapaaehtoistyön kustannuksen ylärajaksi määritellään 20% sovellettavasta yhteisrahoituksesta tai enintään 60 000 euroa.

Artikla 185a - Voiton tuottamisen kiellon poistaminen (ns. no profit principle).

Nykyisen varainhoitoasetuksen 125 artiklan mukaan ”avustuksen tarkoituksena tai tuloksena ei saa olla voiton tuottaminen” (voiton tuottamisen kieltävä periaate) ja ”kun voittoa syntyy, komissiolla on oikeus periä siitä takaisin prosenttiosuus, joka vastaa unionin rahoitusosuutta”. Komission ehdotuksen mukaan tiettyjen hankkeiden saama avustussumma ei olisi pienentynyt vaikka hanke olisikin tuottanut voittoa. Komissio perusteli ehdotustaan tämän periaatteen merkityksen pienentymisellä. Puheenjohtajan kompromissiesityksessä esitetään voiton tuottamisen kiellon palauttamista varainhoitoasetukseen siten, että avustuksilla ei ole tarkoitus tuottaa voittoa tuensaajan toiminnan tai työohjelman puitteissa. Voiton tuottamisen kieltä ei kuitenkaan sovellettaisi tietyissä tapauksissa.

Artikla 202 - Rahoitusvälineisiin ja talousarviotakuisiin sovellettavat periaatteet ja edellytykset

Komission ehdotuksen mukaan rahoitusvälineiden takaisinmaksut olisi käytettävä samaan rahoitusvälineeseen tai talousarviotakuuseen sen koko täytäntöönpanojakson aikana. Mahdolliset jäljellä olevat unionin talousarviosta peräisin olevat määrät palautettaisiin talousarvioon rahoitusvälineen tai talousarviotakuun täytäntöönpanojakson päätyttyä.

Rahoitusvälineiden takaisinmaksuja koskeva artikla on puheenjohtajan kompromissiesityksessä muutettu vastaamaan nykyistä varainhoitoasetusta

Kritiikkiä on herättänyt myös komission ehdotus, jonka mukaan rahoitusvälineen tai talousarviotakuun käyttötarkoitukseensa sidotut tulot voitaisiin siirtää toiseen rahoitusvälineeseen tai talousarviotakuuseen perussäädöksellä. Puheenjohtajan kompromissiesityksessä, jos perussäädös mahdollistaisi sen, maksamaton/avoimena oleva erä käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista voitaisiin siirtää toiseen samankaltaisia tavoitteita palvelevaan rahoitusvälineeseen, kun siitä säädettäisiin jälkimmäisen rahoitusvälineen perussäädöksessä.

Suomi pitää parhaimpana vaihtoehtona, ettei rahoitusvälineen tai talousarviotakuun käyttötarkoitukseen sidottuja tuloja siirrettäisi toiseen välineeseen tai takuuseen, mutta Suomi voi tarvittaessa joustaa kannastaan.

Artikla 205 – Yhteinen vararahasto

Komission ehdotuksen mukaan rahoitusvälineistä, talousarviotakuista tai rahoitusavusta johtuvien rahoitusvelkojen kattamiseksi saatuja varoja säilytetään komission suoraan hallinnoimassa yhteisessä uudessa vararahastossa.

Puheenjohtajan viimeisimmän kompromissiehdotuksen mukaan komissio implementoisi rahastoa ja Euroopan investointipankki EIB hallinnoisi sitä.

Suomi voi hyväksyä sekä komission että Euroopan investointipankin varojen hallinnoijaksi.

Artikla 227 – Erityisrahastot

Komission ehdotuksen mukaan budjetin ulkopuolisten erityisrahastojen käyttöalaa olisi laajennettu myös unionin sisäisten toimintojen politiikkoihin. Puheenjohtajan

kompromissiesityksessä ei ole hyväksytty komission ehdotusta, mikä tarkoittaa paluuta voimassa olevan varainhoitoasetuksen sääntöihin.

Erityisrahastojen osalta on auki vielä kysymys siitä, kuinka itsenäisesti komissio voi niitä perustaa. Eräät jäsenvaltiot haluaisivat, että muut kuin hätätoimia varten perustettavat erityisrahastot vaatisivat neuvoston hyväksynnän, kun komission ehdotuksen mukaan se voisi perustaa myös hätätilaa seuraavia ja aihekohtaisia toimia varten erityisrahastoja sen jälkeen, kun se on ilmoittanut asiasta Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Erityisrahastojen osalta on myös avoinna niiden hallitusten kokoonpano. Komission ehdotuksen mukaan hallituksen puheenjohtajana toimisi komissio ja äänivaltaisina jäseninä rahoittajat. Puheenjohtajan kompromissiesityksessä hallitukseen otettaisiin myös sellaisten jäsenvaltioiden edustajat, jotka eivät ole rahoittajia.

Artikla 280 – Voimaantulo ja soveltaminen

Komission ehdotuksen mukaan 201–204 ja 207 artiklaa sovellettaisiin talousarviotakuihin ja rahoitusapuun ja 205 ja 206 artiklaa sovellettaisiin rahoitusvälineisiin siitä päivästä, jona vuoden 2020 jälkeinen monivuotinen rahoituskehys tulee voimaan. Samoin artikloita 211–213 sovellettaisiin siitä päivästä, jona vuoden 2020 jälkeinen monivuotinen rahoituskehys tulee voimaan.

Puheenjohtajan kompromissiesityksessä on täsmennetty eräiden muidenkin artiklojen soveltamisajankohtaa vuoden 2020 jälkeisen monivuotisen rahoituskehysten voimaantulon kanssa.

Useat jäsenvaltiot ovat kritisoineet komission esitystä, että seuraavaa monivuotista rahoituskehyskautta koskevien rahoitusvälineiden säännöistä sovittaisiin jo nyt, mutta ne tulisivat voimaan vasta 2020 jälkeen. Myös Suomi on katsonut, että seuraavaa rahoituskehyskautta koskevista säännöistä ei tulisi sopia vielä tässä vaiheessa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 322 artikla; Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat asetuksilla tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen ja tilintarkastustuomioistuinta kuultuaan varainhoitosäännöt, joissa vahvistetaan varsinkin talousarvion laatimista ja toteuttamista sekä tilinpäätöksen esittämistä ja tilintarkastusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja säännöt, joilla järjestetään taloushallinnon henkilöstön ja erityisesti tulojen ja menojen hyväksyjien ja tilinpitäjien toiminnan valvonta.

Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artikla; Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan mukaan edellä mainittua SEUT artiklaa sovelletaan myös atomienergiayhteisön perustamissopimukseen.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentissa sekä budjetti- että talousarvion valvonta –valiokunnat äänestivät yhdessä varainhoitoasetuksen uudistamista koskevasta raportista 30.5.2017. Euroopan parlamentin esittelijöinä asiassa toimivat Ingeborg Gräßle (EPP) ja Richard Ashworth (ECR).

Kansallinen valmistelu

Eduskuntakäsittely

U 70/2016 vp, VaV 17.2.2017, SuVEK 4/2017 vp

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Varainhoitoasetus olisi kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovellettaisiin sellaisenaan kaikissa unionin jäsenvaltioissa. Varainhoitoasetuksen soveltamisala on Euroopan unionin yleinen talousarvio ja sen toimeenpanoon liittyvät menettelyt. Eräät varainhoitoasetuksen säännöksistä tulisivat kuitenkin sovellettavaksi unionin toimielinten lisäksi niissä kansallisissa viranomaisissa ja muissa tahoissa, jotka osallistuvat unionin yleisen talousarvion ja siitä rahoitettavien toimenpiteiden täytäntöönpanoon tai siitä rahoitettavia julkisia hankintoja koskeviin tarjouskilpailuihin taikka olisivat unionin myöntämien tukien ja avustusten saajia. Asetusehdotus ei kuitenkaan vaatine Suomen lainsäädännön tarkistamista.

Varainhoitoasetuksen säännökset voivat tulla sovellettaviksi Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaan kuuluvissa asioissa, kuten maakunnan hallinnoidessa Euroopan unionin yleiseen talousarvioon kuuluvia varoja.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksella pyritään parantamaan unionin yleisen talousarvion alaisen talouden ja toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta. Komission mukaan ehdotuksella ei ole vaikutusta Euroopan unionin talousarvioon eikä sillä arvioida olevan merkittäviä välittömiä valtiontaloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Euroopan tilintarkastustuomioistuin antoi tammikuussa 2017 lausunnon varainhoitoasetusehdotuksesta (Tilintarkastustuomioistuin, lausunto 1/2017).

Varainhoitoasetukseen sisältyy lisäksi joukko alakohtaisia lainsäädäntöuudistuksia: komission ehdotukset asetuksen (EY) N:o 2012/2002, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1305/2013, (EU) N:o 1306/2013, (EU) N:o 1307/2013, (EU) N:o 1308/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja (EU) N:o 652/2014 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta. Näistä ehdotuksista on informoitu eduskuntaa erikseen (kuten U 71/2016 vp, E 99/2016 vp, E 103/2016 vp, E 110/2016 vp, E 5/2017 vp). Alakohtaiset säädösehdotukset käsitellään omissa menettelyissään.

EU:n monivuotisen rahoituskehiksen väliarvioinnista on saavutettu yhteisymmärrys, mutta väliarviota ei ole vielä muodollisesti hyväksytty.

Asiakirjat

COM(2016) 605; komission 14.9.2016 antama ehdotus uudeksi varainhoitoasetukseksi WK 6766/2017 INIT ; puheenjohtajan 3. kompromissiesitys, artikkelit 1-261 ja 277-280 WK 6766/2017 INIT ADD 1; puheenjohtajan 3. kompromissiesitys, liite

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/BO Mikko Hirvi, etunimi.sukunimi@vm.fi, p. +358 2955 30472
VM/BO Seija Kivinen, etunimi.sukunimi@vm.fi, p. +358 2955 30236

EUTORI-tunnus

EU/2016/1486

Liitteet**Viite**

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
